

Klyngehovedpine

Klyngehovedpine, også kaldet Hortons hovedpine, er en relativ sjælden og meget smertefuld form for hovedpine.

Om klyngehovedpine

Klyngehovedpine eller cluster headache, er en meget smertefuld og relativt sjælden form for hovedpine. Den rammer 4 gange så mange mænd som kvinder og starter oftest i 20-40-års alderen. Klyngehovedpine kan dog også ses hos børn. Nogle patienter vil opleve, at deres hovedpineanfald kommer flere gange dagligt i afgrænsede perioder, kaldet klynger, af for eksempel 1-3 måneders varighed. Der kan gå flere måneder eller år, før hovedpinen kommer igen. Andre patienter har en kronisk form for klyngehovedpine, der optræder året rundt.

Årsagen til klyngehovedpine er endnu ukendt, men der forskes på området, dels for at forstå mekanismen bag og dels for at finde effektive behandlingsmuligheder. Man ved, at der er tendens til, at alkohol, selv i små mængder, kan udløse anfald.

Diagnosen

Mange patienter med klyngehovedpine går desværre rundt med hovedpinen i flere år, uden at den rigtige diagnose bliver stillet og tilbydes derfor ikke en effektiv behandling. Sygdommen er så sjælden, at ikke alle praktiserende læger har kendskab til den og derfor ofte forveksler den med andre former for hovedpine. Diagnosen stilles alene ud fra de symptomer, patienten beskriver, og kan for eksempel ikke ses på en skanning eller ved en blodprøve.

Beskrivelse af anfald

Anfaldene består af voldsomme smerter/jag bag og omkring det ene øje. Smerterne optræder som regel altid i den samme side. Smerterne bliver af mange patienter sammenlignet med "at få stukket en skarp genstand ind i øjet". Udover smerterne ledsages anfaldene oftest af tilstoppet næse, tårer fra det øje, hvor smerten sidder, samt hævelse og rødme af øjet. Anfaldene varer fra 15 minutter til 3 timer og kan gentage sig flere gange i løbet af et døgn. Mange patienter vågner med anfald om natten, oftest et par timer efter de er gået i seng. Under anfaldene har de fleste patienter behov for at bevæge sig rundt, og mange oplever endvidere, at de bliver irritable og aggressive.

Medicinsk Behandling

Anfaldsbehandling

Iltinhalation er ofte en effektiv anfaldsbehandling. Behandlingen foregår ved, at patienten får installeret et iltapparat derhjemme. Ved anfald skal patienten trække vejret gennem en maske, der er tilsluttet apparatet. Efter 15-20 minutters iltbehandling oplever mange patienter, at deres hovedpineanfald lindres eller helt forsvinder. Denne behandling er helt uden bivirkninger. Der findes forskellige typer af iltmasker og det kan være nødvendigt at afprøve flere typer af masker før en effektiv behandling opnås. Anfald kan også behandles med Imigraninjektioner. Injektionen findes i en såkaldt autoinjektor, der kan betjenes af den enkelte patient.

Forebyggende behandling

Der findes forskellig slags medicin, der kan forebygge anfald af klyngehovedpine. Det mest almindelige præparat er verapamil, der skal tages dagligt under anfaldsperioden. En effektiv dosis kan være forskellig fra patient til patient. Når patienten har været helt anfaldsfri i 2 uger, skal der trappes ud af verapamil. Verapamil startes op igen ved næste anfaldsperiode.